

ЗА ПРАВНАТА РАМКА НА ТРАНСПОРТНАТА ДЕЙНОСТ В УСЛОВИЯТА НА „КОНТЕКСТУАЛНА“ РЕВОЛЮЦИЯ

Пламен Парушев¹, Милен Митков²

Plamen_Parushev@abv.bg, M.Mitkov@uni-svishtov.bg

¹*Висше транспортно училище „Тодор Каблешков”,
катедра „Икономика и счетоводство в транспорта”, София, ул. „Гео Милев” № 158*

²*Стопанска Академия „Д. А. Ценов” Свищов,
катедра „Застраховане и социално дело”, Свищов, ул. „Емануил Чакъров” № 2*

БЪЛГАРИЯ

Ключови думи: *правна рамка, транспортна дейност, революция, еволюция.*

Резюме: *Използваният подход при написването на статията по своята проблемност и същност, показва необходимостта от ясно разграничаване между категориалния апарат на правото, социологията и дори на общата теория на икономиката, от възможността от дигитализиране на информацията с отношение към възможността да се постигне ефекта на "кривото огледало", несъразмерна, изопачена, илюзорна, макар и технологизирана, представа за реалната социална и бизнес среда.*

Изказва се съображение за различно "звучение" на европейски закони в българското право, поради тяхното транспониране, преобразуването на транспонирането в регулации на бизнес дейности с административен характер, както и пряко регулиране чрез директивни изисквания от ЕС. Независимо от историческия контекст, както и от краткото изложение като възможен отговор на въпроса: "Конвент ли е Европейският парламент?", темата има значение за сегашното и бъдещо развитие на Европейския съюз и за интегрирането на България в европейския пазар. Темата за законовата рамка на транспортната дейност и въобще за законовата регламентация на бизнес практиките, т.е. за държавна регулация чрез законовата и нормативна уредба или за регулация чрез пазара, остава открита за специалисти с различен научен профил.

I. ОТ РЕВОЛЮЦИЯ КЪМ ЕВОЛЮЦИЯ

Самото начало, а също така и изложението на статията може да изисква аргументи "за" и "против", да предполага спор и изводи, зависещи от определени условия. В този смисъл интерпретацията на тази тема не е концептуална, а ситуативна, а именно това заключение в значителна степен подсказва, че подобен род анализи са по близки до приложността, отколкото тенденцията да се експонират резултати от научно изследователска дейност във формули, които не винаги и не във всички случаи означават възможност за "цифровизация" в съответствие с изискванията на дигиталната революция.

След като вече се употреби понятието "революция", се налага да се уточни конкретното съдържание, с което е смислово обозначено разбира се преди всичко като

радикална промяна, която ще породи следващи такива в различни области на обществено-политическия и социално икономическия живот.

Защо се придържаме към определението "контекстуална революция" и каква е нейната епистемологична, т.е. познавателна и смислова натовареност? В първоначалната интерпретация е възможно да се придържаме към мнението на Клаус Шваб, основател и председател на Световния икономически форум, който организира международните срещи в Давос, Швейцария. Според Клаус Шваб, „Задължително е да създадем цялостен и споделен в глобален мащаб мироглед за начина, по който технологиите променят живота ни и този на бъдещите поколения, а също и за дълбоката промяна в икономическия, социалния, културния и човешкия контекст, в който живеем“¹.

За „контекста“ на международните условия може отново да се позовем на изследователския труд на Клаус Шваб, посветен на „Четвъртата индустриална революция. Според швейцарския автор, в технологичен план е безспорна доминацията на САЩ, т. като „Днес например компаниите в Северна Америка си остават най-иновативните в света по почти всички параметри... Това се подсилва допълнително от факта, че Северна Америка остава на върха на четири синергични технологични революции: технологични иновации и производството на енергия, усъвършенствано и цифрово производство, природни науки и информационни технологии“².

„Важно е потенциалите въздействия на Четвъртата индустриална революция върху растежа да се поставят в контекста на актуалните икономически тенденции и други фактори, които допринасят за растежа“. Глобалната икономическа тенденция, след световната банкова криза, наричана още „Световната рецесия“ 2008-2009 г. е спад на икономическия растеж, приблизително от 5% годишно на 3-3,5% годишно. „Глобалната икономика сякаш е „зациклила“ при стойности на растежа, които са по-ниски от средните за следвоенния период, т.е. около 3-3,5% годишно“³, заключава Клаус Шваб.

Други тенденции, които следват от контекста на съвременните глобални промени, са натиск върху средната класа като резултат от потенциала за увеличаващото се неравенство в получаването на доходи, „интеграция на цифровите медии“, които „променят начина, по който общностите се формират и се отнасят една към друга“⁴.

В изложението ще бъде направен опит за систематизирано изложение на тенденцията за: „...регулаторни и законодателни екосистеми“. Според Клаус Шваб, „Макар гледните точки по темата какво точно представлява правилната комбинация от регулаторни механизми, наистина да са доста различни, моите разговори с правителствени представители и лидери в бизнеса и гражданското общество показват, че те споделят една и съща основна цел: да се създадат гъвкави, отговорни регулаторни и законодателни екосистеми, които ще позволят на иновациите да процъфтяват, като същевременно снижат до минимум рисковете, за да гарантират стабилността и просперитета на обществото“⁵.

II. ЗА ЕВРОПЕЙСКАТА И БЪЛГАРСКАТА ЗАКОНОДАТЕЛНИ СИСТЕМИ - ИНИЦИАТИВИ

На тази тема може да бъде посветен колективен изследователски труд. За целта на изложението обект на анализ ще бъдат два известни методологически и юридически подхода. Според единия подход, който е и конституционен, международното

¹Шваб, Клаус., Четвъртата индустриална революция. Издателска къща Хермес, 2016, с. 15.

² Пак там, с. 105.

³Пак там, с. 49.

⁴Пак там, с. 125.

⁵Пак там, с. 91.

(европейското) право става част от вътрешното българското и дори има предимство пред него, според втория подход, който се лансира в последно време, в нашата страна „се транспонира“ европейското право в най-общ план латинското понятие означава „разместване“, като контекстуално може да се разбира, че чрез „разместване“, осъществявано от упълномощени лица, се придава различно звучене, т.е. значение на европейски закони в съпоставка с правните норми в българското право.

Регулациите на бизнес дейностите са два вида:

- Административни, с характер на разрешителен режим, главно и преимуществено родни, български. В повечето случаи те са свързани с изискването да се плащат административни такси – в размер, несъразмерен с извършената административна услуга, например в Агенцията по вписванията.

За необходимостта от ограничаване на регулативното администриране, което се явява като пречка пред развитието на малкия и среден бизнес се изказа еврокомисарката Елжбета Биенковска при посещенията си в България. В тази насока беше изказването на проф. Огнян Герджиков, министър-председател на служебното правителство на Република България, в своето слово при откриването на форума за пътната карта на бизнеса в България през 2017 г., проведен на 24.02.2017 г.

- Законови и нормативни (директивни изисквания), налагани макар и със съответните разяснителни обяснения, от Европейския съюз.

В следващото изложение безпристрастно, със съответните научни аргументи и доказателства, се разглежда, т.е. преценява, дейността на законодателния орган на Европейския съюз.

III. КОНВЕНТ ЛИ Е ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ?

В параграф 3 със заглавие „От Европейската общност към европейски съюз. Договора от Маастрихт на трета глава „Обща характеристика и еволюция на Европейската общност (Европейски съюз)“ от колективния изследователски труд „Европейска икономическа интеграция“ се изказва мнението от проф. д.и.н. Велко Маринов, че етап в „развитието на идеята за Европейския съюз е свързана с подготовката на проектодоговора за Европейския съюз на Европейския парламент“. Инициатори на това са: Европейската партия, италианския евродепутат Алтиеро Спинели и т. нар. „Крокодилски клуб“. "Амбицията на Европейския парламент е трансформацията на комплекса от взаимоотношения да се търси непосредствено ревизия на учредителните договори, а на базата на нов договор, който включва в компетентността на съюза почти всички области на икономическия и обществен живот“. Проектът на Европейския съюз е "по-близък до конституцията, отколкото до международен договор"⁶.

След кратко изложение на факти от исторически порядък за създаването и кратката по време дейност на Европейския конвент:

- Решението за неговото създаване се взема на Европейския съвет в Лаакен, Белгия на 14-15.12.2001 г.;

- "Деловата работа на Европейския конвент започва на 28.02.2002г. и завършва на 13.06.2003г. с подготовката на мащабен проект на Договора за приемане на Конституция за Европа"⁷.

Контекстуално допълнение към контекстуалната трактовка на понятието "конвент", според цитирания колективен труд: "В избора на названието "конвент" се съдържа в много послания: дух на революционни промени, амбиция за учредяване,

⁶ Маринов, В., Савов, М., Петров, М., в колектив. Европейска икономическа интеграция. Университетско издателство Стопанство, София, 2004, с. 103.

⁷ Пак там, с. 115.

повод отново да се заговори за "конституция" или за нова внушителна конструкция. Названието поражда и алюзии, които неслучайно връщат размислите към онзи Филадельфийски конвент, който създаде конституцията на Съединените американски щати"⁸ през 1787 г.

Алюзията не е само към "Филадельфийския конвент". Защо да не направим справка в европейската история, в историята на Франция?

Според речниковото значение на латинската дума *conventus* тя означава "събрание" - "Народно събрание в някои страни за изработване или изменение на конституция, национал ленконвент - избраното във Франция след сваляне на краля през 1792 г. народно събрание, което провъзгласило републиката и установило диктатурата на якобинците".

Но кои са якобинците? Думата е от френски език и означава "Революционер - демократ от времето на Френската буржоазна революция (1789-1794г.), член на Якобинския клуб, който се помещавал в манастира "Св. Яков" и оттам получил името си. Революционер, смел и последователен революционер"⁹.

След като е осъществена революционната промяна с европейското обединение, след като юридически са защитени и гарантирани общочовешките стандарти на европейския "социален модел" и европейската социална държава, възниква въпросът, защо вместо подобряване на жизненото равнище, българската държава трудно се справя с проблеми на заетостта и доходите с регионалното развитие и демографската криза, с процеса на обезлюдяване на цели села, с "нарастваща десоциализация на икономическото развитие"¹⁰, къде е причината, извън известните фактори, свързани с глобализацията, конкуренцията, технологичната революция?

Нестандартното мнение за характера на икономическото развитие, свързано с европейския модел, изразява героинята на Гордън Томас в неговия известен роман "Гласове в тишината". Героинята задава въпроса на китайска интелектуалка: "Какво влияние оказва европейският комунизъм на вашите студенти?" А следващия въпрос е: "Мислите ли, че социализмът все още има шанс да оцелее в Китай?"¹¹.

Европейският "комунизъм", олицетворяван от социалната държава в Германия, Обединеното кралство, от т.нар. "шведски социализъм", от скандинавските социални програми, например във Финландия социалната мрежа за поддържане съдържа около стотина различни форми за социално подпомагане, докато конкретното лице е в състояние да изкара самостоятелно дохода си е резултат от различни фактори и не на последно място, от степента на развитие на капитализма, от ролята на елита, от ролята на крупните компании, от изпреварващото положение в икономическото съревнование между предишните социални системи (капиталистическата и социалистическата), от сегашния етап в развитието на капитала.

Опростено и в исторически план то може да бъде представено така: Труда с неговата принадлежна стойност, съдейства за набъбването на първоначалния капитал, след определена граница и като участник в международното разделение на труда, капитала може да има и самостоятелни функции, т.е. да зависи от приложението на финансовите инструменти, но не винаги и не задължително неговото нарастване да е свързано с трудовата дейност, особено например в индустриалното производство. Ако кажем, че капиталът създава капитал, това заключение е по-близо до реалността, отколкото заключението, че трудът и само трудът създава капитала.

⁸ Пак там, с. 114.

⁹ Речник на чуждите думи в българския език А-я. Наука и изкуство, София, 1978. с. 59

¹⁰ Маринов, В., Савов, М., Петров, М., в колектив. Европейска икономическа интеграция. Университетско издателство Стопанство, София, 2004, с. 124.

¹¹ Томас, Гордън., Гласове в тишината. Издателска къща Хермес, Пловдив, 1998, с. 209.

Като участник в международното разделение на труда, чрез вноса на стоки, горива и капитал и чрез износа на стоки България е страна която очаква субсидии финансиране от европейските програми, а самото субсидиране може да се разглежда като форма на откупуване или изкупуване на предишното индустриално производство, което или се самоликвидира поради липса на пазари, част от предприятията които бяха приватизирани, икономическата система се преустрои, възникнаха проблеми с доходите и безработицата, вместо национална буржоазия се създаде прослойка на олигарси, възникна политическа система с приблизително около 350 партии и сдружения, децентрализацията на общинското развитие още е предмет на договаряне, цената на билетите на градския транспорт се увеличава, железопътния транспорт трябва да поеме и социалните функции на държавата, без да има наличните ресурси да обнови материално-техническата база и да поеме намаления пътникопоток от селища край железопътната линия със затихващи функции.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Каква тогава е ролята на българската правна рамка за активното участие на транспорта в икономиката на страната, правна рамка която транспонира или избирателно се съобразява с европейската правна рамка?

ЛИТЕРАТУРА:

- [1] Шваб, Клаус., Четвъртата индустриална революция. Издателска къща Хермес, 2016.
- [2] Маринов, В., Савов, М., Петров, М., в колектив. Европейска икономическа интеграция. Университетско издателство Стопанство, София, 2004.
- [3] Речник на чуждите думи в българския език А-Я. Наука и изкуство, София, 1978.
- [4] Томас. Гордън., Гласове в тишината. Издателска къща Хермес, Пловдив, 1998.

FOR THE LEGAL FRAMEWORK OF TRANSPORT ACTIVITY IN THE CONDITIONS OF THE "CONTEXT" REVOLUTION

Plamen Parushev¹, Milen Mitkov²

Plamen_Parushev@abv.bg, M.Mitkov@uni-svishtov.bg

¹Todor Kableshkov University of Transport, Sofia, 158 Geo Milev Str.

²Tsenov Academy of Economics, Svishtov

BULGARIA

Key words: legal framework, transport activity, revolution, evolution.

Abstract: The approach used in writing the article on its problem and essence shows the need for a clear distinction between the categorical apparatus of law, sociology and even the general theory of economics, the possibility of digitizing the information with regard to the possibility to achieve the effect of the curved mirror ", a disproportionate, distorted, illusory, albeit technological, idea of the real social and business environment.

It is a consideration of a different "sounding" of European laws in Bulgarian law, due to their transposition, the transposition of regulatory transposition of business activities of an administrative nature, and direct regulation by EU directives. Regardless of the historical context, as well as the short presentation as a possible answer to the question: "Is the European Parliament a European Convention?", The issue matters to the current and future development of the European Union and to the integration of Bulgaria into the European market. The topic of the legal framework of transport activity and in general of the legal regulation of business practices, for government regulation through law and regulation or regulation through the market, remains open to specialists with a different scientific profile.